

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio II. De maleficijs venenarijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

ftigmata, quibus mancipium Satanas suum insignavit. Nostris enim temporibus deprehensæ, quibus in oculis erat nota catellini vel boffonij pedis: & quod de gemina pupilla dicit, ita capio, ut videri geminam credamus non esse.

Obijciunt ab Aristotele, Plinio & alijs rutam, gagen, hyenæ pellem & alia remedia naturalia præscribi: morbum igitur esse naturalem. Respondeo hoc argumento probari duntaxat, impropiam illam fascinationem physicam: deinde etiam hæc valere contra dispositiones corporis quibus dæmon abutitur: & sic indirecte refragari ipsi dæmonis aëioni.

Vulgo receptum ut magicæ præstigiæ omnes per Metaphoram fascinationes vocentur: quo sensu Iaquerius librum edidit, quem vocat *flagellum fascinatorum*: & eodem sensu dicuntur Iudices à strigibus fascinari. qua de re sic scribunt inquisitores Germani. *Sunt & tales malefici, quæ iudices solo adpectu & oculorum virtute maleficare sciunt, quod eis nullam molestiam inferre queant.* Malei fol. 340. item *Experientia nos docente novimus, quod iudex aut alij assessores: ita alienati in eorum cordibus fuerint, quod omnem, si quam habuerunt indignationem miserunt: nec ipsas molestare quoquo modo præsumebant, sed libere abire permiserunt. Qui scit & videt expertus est, & verum dat testimonium, & vitæ namque alia præcurare non possent.* Sic illi fol. 55. Arbitror Deum non permittere in iudices fideles, & rite ac iuste procedentes; sed duntaxat iudices iniquos, aut modicæ fidei, aut curiosos, &c.

Restat videre unde vulgaris illa fascino nata sit opinio, de oculo visione, vel ore laudando fascino. Placet Frac. Valesij coniectura fortassis inde, quod pueri, qui solito crassiores, nitidiores,

A pulchrioresque sunt, à foeminis virisque; occurrentibus solent attentius aspici, laudari, palpari, motitari, in vlnas & palmas accipi. Verissimum vero est dictum illud Hippocratis, *habitum qui ad summum bonitatem attingit, esse periculosum: & illud Cornelij Celsi; Qui nitidiores soliti sunt, suspecta sua bona habere debent.*

B Cum ergo infantuli, ob naturalis habitus teneritudinem, cum visi sunt optime valere, sæpe ex inopinato in magnum aliquod vitæ discrimen incidunt; vulgus non intelligit causam tam repetinæ mutationis; & quia hanc non intelligit, suspiciosum in malum, culpam in adspicientium atque laudantium oculos & verba conijcit: quos cum quotidie pueruli pulchelli, & obesuli plurimos habeant, facile anus aliqua rugosa & deformis in hoc numero reperitur. quod genus cum sit tetrum, morosum, & odiosum, ei potius adscribitur noxa, quam cæteris. Hanc vulgi opinionem paulatim (quæ mortaliu curiosa leuitas est) etiam doctiores nonnulli superstitiosi, vel ingenij quidvis defendendo ostentandi: auidi sunt secuti.

D tandem ab infantulis ad agnositum. in quibus causa non admodum dissimilis. denique proserpens per audaciam ignorantia, ad equos, segetes, & alia fabulam produxit.

SECTIO II.

De maleficis venenarijs.

SECUNDO loco nobis offert, *venenarij*, propter dictum V Vierus nullum agnoscit huiusmodi, quia putat nisi vero a naturali veneno sagas nocere non posse; nec ab eo longe abit Lerchemerus Lutheranus. Sed huic magistrum eius, Lutherum, illi, Venerandum (ut solet vocare) præceptorem suum

Agrip-

Comen.
in epi. ad
Galat. c. 3
in Germ-
nico vt ci-
tat, Gedel
mannus.

Agrippi perfidos perfidis. possem ob-
ijcere, si qua tenebrionum istorum au-
ctoritas forat. Sane Lutherus nimis mag-
nificat hac in re dæmonis potestatem,
dicit eum in toto mundo regnare, &
mox regnum istud quale sit, explicat
his verbis: *Sumus autem nos omnes corpo-
ribus & rebus subiecti Diabolo, & hospites
sumus in mundo, cuius ipse Princeps & Deus
est. Ideo panis quem edimus, potus quem bi-
bimus, vestes quibus utimur, immo aer, &
totum quo vivimus in carne, sub ipsius im-
perio est.*] Hæc ille blasphemus Ergo
iam Princeps & Deus dæmon illi, qui
certe mundi pars fuit? nos Deum vnum
cognoscimus dæmonum iudicem Prin-
cipemque mundi vt conditorem ac re-
ctorem, sic Dominum Deumque. Ergo
corpus & res omnes Lutheri Diabolo
subiectæ? nos didicimus, nec in res Iobi
nec in corpus quicquam iuris dæmoné
habuisse, nisi deseritis à Deo, pro illa vi-
ce, verbis concessum. Ergo Lutheranis
aër, & omnia quibus viuunt sub Dia-
boli imperio sunt? nos fatemur Domini
esse oues & boues, volatilia cæli, syl-
uarum feras, & cete, & pisces, & quic-
quid creauit: nec horum quicquam ad
dæmonem pertinere. Mea sunt omnia,
dixit Dominus: excipit Lutherus, quæ
in mundo sunt omnia, & ea ad iudicat
Diabolo. Credit Satanæ Omotrape-
zæ suo dicenti Luc. 4. ver. 6. *Quia mihi
traditæ sunt: & cui volo do illa.* Sed men-
tebatur: non pleno iure illi tradita, quæ
accepit, precario & definita potestate
accepit. B. Paulus vocat *rectores mundi,*
sed explicat D. August. *Ne forse, cum
dixisset mundi, intelligeres demones esse re-
ctores cæli & terræ, mundi dixit tenebra-
rum harum mundi, dixit, amatorum
mundi. mundi dixit, impiorum & iniquo-
rum mundi dixit, de quo in Evangelio di-
xit: Mundus eum non cognouit. Irrac.*
in Psalm. 14. Scio B. Iohanni dici mundi

A principem Ioan. 12. v. 31. & 14. v. 30. & à
B. Paulo principem & rectorem mundi E-
phes. 6. v. 12. & ab eodem 2. Corinth. 4. v.
4. *Deum sæculi huius: sed imperite Lu-
therus mundum & sæculum accepit de
rebus quæ in mundo existunt omnibus,
quod de solis malis hominibus per me-
tonymiam dictum, qui cum mundo
seruiant & sæculo, mundi & sæculi no-
mine nominantur: & quia teruos se ma-
cipia diabolo dedicant, ipse princeps e-
orum & rector: & quia eum coeunt, sic
Deus eorum dicitur, sicuti & Iureonum
Deus est venter Philip. 3. ve. 19. hanc le-
ctionem & interpretationem ample-
ctuntur Cyrillus & Ambrosius in D.
Pauli Epist. & D. Aug. lib. 22. cont. Faustū
c. 2. & 9. & eam non improbant alij
quidam patres: communior tamen ea
dispositio est, vt dicatur, In quibus Deus
huius sæculi excacauit mentes: & sic Dia-
bolus non vocatur Deus, sed qui est v-
nus & verus Deus sic malum Irenæus lib.
3. cont. hæc. cap. 7. & libr. 4. c. 48. Tertul-
lian. lib. quinto. cont. Marcionem D. Chrysi-
Theophyl. Oecumen. & Primas, in d. cap. 4.
Nullus vero Patrum sic Diabolum re-
rum ceterarum corporearum vel Prin-
cipem vel Deum vocauit, sicut dixit Lu-
therus: qui satis aperte in Marcionis &
Manichæi errorem deflexit. Nec etiam
Lambertus Danæus Calvinianus b. fa-
tis consideranter locutus: cū dicit dia-
bolū quicquid in his terris natura est
corruptibile, corrumpere posse, nisi à
Deo conseruetur, dicere debuit, si Deus
illi permittat, Nam si Deus conserua-
tionem subtrahat, ipsum illud per se
corruptetur, non per dæmonem. Sed
his omisissis.*

Sic Concl. permittente Deo, maleficus
suis sagæ complures mortales morbis graui-
simis vel morte afficiunt.

Probatur hæc sententia primum au-
ctoritate D. Augu. l. 10. de ciu. Dei, quod

b. ca. 3. de
fortia.

habes

habes c. nec mirum §: magi 26. qu. 5. & *serm. 207. de temp. & lib. de diuinat. dem. c. 6. & Concil. Constantinopol. in Trullo cā. 61. & Tertulliani in apologetico. & libr. de carnis resurrectione. vbi ait, calicem non dico venenarium in quem mors aliqua ruffaret, sed fitricis) hoc est sagæ deuouentis) vel archigalli, vel gladiatoris, aut carnificis Spiritu infectum, & Arnobij lib. 1. contra gent.*

2. Probatur iure Pontificio, d. c. nec mirum. & const. Inno. VIII. Alex. VI. Hadr. VI. Leo X. de malef. & incant. in 7. decretal.

3. Ex iure ciuili. l. multi C. de malef. & Mathem. l. eorum C. eor. §. item lex Cornella. Inst. de publ. iud. Leonis Imp. Nou. 65. Carolina constitutione, denique leges & praxis Italia, Hispania, Gallia & German. hoc confirmant.

4. Historijs omnium gentium, paucas tangam. Notum illud Romani Argypoli Imp. ex Zonara to. 3. Narrat. Villamontius scelerum omnium sceleratissimum quiddam: Venetijs maleficum fuisse, qui damnatorum in Triremibus animas emebat, promittens liberationem à tetra illa seruitute pœne & numerans decem aureos pro illorū anima, quam chirographo proprio sanguine notato vendebat, addicebantque dæmoni & malefico, mox ne tractare possent certo contactos veneno subito necabat. Addit se interfuisse supplicio, quod de isto fumebatur. [l. i. c. Itinerarij c. 33. quis vnquam talia versado audiuit? narrat præterea An. Theuetus, in Africa oppido Guzola, Elzannam quendam spacio duorū annorum malis artib. plusquam octingentos homines interfecisse, Narrat. Spreng. in Mall. p. 2. duas in Episcoparib. Basiliensi & Argentinensi, concrematas obstetrices, quia vna earum quadraginta, altera innumerabiles pueros recens in lucem

el. 7. C of
mog. c. 13

A editos, nec auissent, inditis clam in eorum capita grandibus aciculis. Domitiani tempore fuisse nonnullos, qui acubus oblitis veneno, quos collibitum esset pungebant, & læsorum multi sine doloris sensu moriebantur. quod & Commodo Imp. factitatum, narrat ex Dione Xiphilin. in Domitiano, & incommodo. Scribit Ioan. Nider. Formicarij l. 5.

B in territorio Bernensi quosdam maleficos vtriusque sexus suos proprios infantes occisos deuorasse: idemque factum ab alijs in ditione Laufaniensi. Etr. C. quidam Francofurtensis. d. Præterito anno (inquit) Comes, quidam superioris Germania octo veneficas, quæ CXL. interfecerant infantes. Vulcano tradidit. Anno LIII. capta sunt Berlina dua femina venefica, qua glaciem ad perdendas fruges perficere conata sunt.

C Eaque mulieres rapuerunt furto alterius vicinæ mulieris infantulum, & ipsum dissectum coxerunt. Factum est diuinitus, vt mater querens infantem, interueniret, ibique ollam & imposita in amisi infantis membra videret. Captis itaque mulieribus & in tortura examinatis, dixerunt: si processit coctio, tunc futura fuisset ingens glacies, ita vt omnes fruges perderentur.] Scribit Cardanuse, circa annum Domini 1536.

D Salaisia circiter quadraginta viros ac feminas coniurasse, inter quos carnifex erat vt cum pestis antea seuisset, tunc vero iam mitesceret, vnguentum conficerent, quo tangentes portarum coronidas, inficerentur: puluerem quoque confecisse, quem super veste clam spargerent. Latuit aliquamdiu hæc res, sublatique multi. Sed cum cuiusdam, nomine Neri, fratrem atque vnicum filium sustulissent: vixque alij quam domini domum, aut filij perirent: simulque animaduertissent androgynam se in domos insnuantem, atque eos maxime perire, quorum domus ingrederetur: deprehensa coniuratore

d. Godeh
l. i. de la
mijsc.

el. lib. 11. de
varieta.
rer. c. 8.

ratione

ratione omnes exquisitissimis tormentis necati sunt: fassi etiam decreuisse in pompa celebri Divi cuiusdam, sub sellis peruncti universos ciues occidere, paratamque ad hunc usum supra viginti ollas. Tentarunt & idem alij Genuee post, dederuntque pennis.]

Grillandus a docet hæc contingere vel introsuptione, vel applicatione exteriori per contactum. Eorum quæ per intus sumptionem fiunt agnoscit duos modos, nempe vnum per cibum aut potum, quando venena (vt plurimum) in pulverem tria ijs immiscet: alterum agnoscit, qui fit per inunctionem, quando maleficiandus (inquit b) siue masculus sit, siue femina, dormientem, sine liquoribus, aquis, oleis, aut pinguedine, siue alijs similibus unctioibus pura & diuersa venena continentibus inungunt, quandoque remora, quandoque autem ventrem aut caput, guttur, pectus, costas, seu aliam partem corporis persona maleficianda: quasi dormiens nihil sentit, & est tanta vis & potentia illius unctiois, quod paulatim durante calore ipsius dormientis, ingreditur intus carnes: & vadit ad penetralia cordis viscerum maleficiati. vnde paulo post causantur ingentes dolores in corpore eius, cum primum scilicet maleficium vel factura (vt dicunt) tangit intestina maleficiati. illinc succedunt maximi ululatus, & lamentationes tam crebrae. huc referenda strigatio, quando puerulorum exsurgunt sanguinem, venis vngue aut acu, aut aliter ope dæmonis aperta, quod constare scribit Spinæus, quasi tunc octava de strig. ex paruis cicatricibus relictis & interdum, post cattorum apparentium fugam, guttis, sanguineis prope pueros eiulantes remanentibus. Addi debet tertius modus per inhalationem, omnium enim pessimum est veneficium istud; nec enim humoris vel crassioris materiae

A vehiculo indiget, quibus facilius occurritur: sed ipsum tenuitate sua, ore attractum citro ad cor se penetrat. Hæc causa cur agyrta ille insignis veneficus, in quadam Italiae ciuitate, cum alio suo Antagonista, de theriacæ contedens efficacia, vicerit alter venenum illi liquidum: quod poterat efficacissimum, infuderat: cui sumptione antidoti mox obuiauit. Ipse contra alterius hiare iussi pixidulam ori apposuit, in qua buffo inerat viuus: tum semiclausula & scapicula semiaperta velociter pixidula, ingessit halitum virulentum, & breui momento hominem confecit. Scilicet hic Christiano populo dignus est ludus, & bene instituta respub. que certamina huiusmodi permittunt. Ipsi etiam malefici interdum afflando vel inficiunt necant. Narrant quidam dubie

B fidei scriptores apud perfida Balæi, toxicati funalis fumo Clementem VII. de medio sublato. Narrat Spregerus c, mulierem quandam inter Breisacum & Friburgum, eum vicina litigasse, mox cum noctu ante ostium domus aliquid ageret, ventum quandam calidum è domo sceminae alterius ex opposito habitantis, in faciem eius insufflasse, vnde & subito lepram contraxerit. In dice-

C censi eadem & territorio Nigræ Siluæ, maleficam, dum à licitore strui lignorum præparata imponeretur, eidixisse, *Entibi à me mercedem, simul in vultum eius insufflasse: & ecce, miser operitur totus horrenda lepra, quæ paucorum dierum spacio eum pluribus adiunxit.*

E Hæc veneficia, inhalatoria, non satis à nonnullis intellecta video: Bodinus vim refert ad ipsius anhelitus virulentiam. Sed nulla tanta potest esse hominis cum homine antipathia, vt docui Sect. præcedente, nisi forte ex alimento, vt de puella Aristotelis, Napelo nu-

Maller p
2. q. 1. c. 11.

trita, legimus: sed tunc cui vellet malefica duntaxat noceret, verum cunctis mortalibus noxius anhelitus eius foret. Danaus tribuit veneno in ore gestato. hoc Bodinus impugnat argumento, cum dicit responderi non posse, nempe quia venenum hoc prius noceret ipsi malefico quam alteri. Nodum vides (Lector insolubilem. Sed ride, quod vides. quid si dicat Danaus, maleficum prius se antidotis contrariis praemunisset concidat nimirum stramineus ille vetosi hominis Achilles, sic ille ipse, Bodino non ignotus, faciebat Italus Parisijs, tam carus Catharina Mediceae, qui chirothecis, globulis, vel pulueribus suave fragrantibus alios solo necabat odore, ille sus ipse, & hoc pacto a se interfecit Nauarrae regnam Albretham, veneni vi per nares in cerebrum penetrante, gloriabatur: si quidquam de Calvinismi fulcro credendum Calvinianis historicis, *Franciae Memoriae Gallice scriptis tom. 3. & Richardo Dinotho libro 5. belli Francici.* Vera causa est, haec ex pacto fieri per daemone[m] ut plurimum, afflante incassum Mago, & putante hunc halitu fieri suo. Est quidem venenorum quorundam mira efficacia, quae possint subitam lepra[m] inducere, vel lethum: & posset daemone[m] quae nouit antidota, suis praescribere, & illi innoxij possent in alios pestem transfundere, sed id raro contingere putandum.

Haec interius sumpta, Grillandus describit fieri per compositiones & mixturas multiformium venenorum, quaedam ex herbarum folijs, festucis aut radicibus, animalibus, piscibus, aut reptilibus venenosis, lapidibus, & metallis mixtura, quam vtilius ignorari, & interdum in pulueres, interdum in liquida, addo & in vnguina, reduci. Alia dicit Grilland. esse extrinseca, ut sunt in primis quae solis verbis fiunt

A e, in quibus iam docui ex pacto, ad signum constitutum, omnia fieri a daemone. ut sunt etiam, quando latenter (ut idem ait) *sortilegi: a sub certa quapiam forma composita, clamydi assuunt, vel in lecto abscondunt ipsius maleficiandi, seu in aliquo loco subterraneo fouea facta, aut sub limine ostij, super quo destruendus fit transfarius.* Quosdam autem addit capere residua eorum quos volunt inficere alios, exhumare mortuos, & uti eorum vel vestitu, vel carnibus, vel pinguedine, vel ossibus: alios a suspensio[n]is mutuari nonnulla. Quod nec veteribus ignotum fuisse reperio. Sic enim de Canidia Horatius: canit ab ea infossum & terra obrutum, post multas lancinationes, insignibus raptis, ingenuum puerum, ut offeret.

C *Longo die bus, tene sicut a dapis
In emori spectatulo,
Cum premineret ore, quantum exstant
aqua
Suspensa mento corpora, (en infanticidium)
Exerta vi medulla, & aridum secur
Amoris esset potulum, (en maleficium philtricum)
Intermirato cum semel fixa cibo
Intabuisse, populo*

D Et alibi de eadem g, quod ad maleficium hostile spectat, dicit, amaro vtes sacrasmo;
*O nec paternis obsoleta sordibus,
Nec in sepulchris pauperum prudens,
anus*

E *Novem diales dissipare pulueres,
Hunc ego diem ex tribus ternarijs obseruabant: ut & illi qui terna tribus coloribus distincta licia. Sed apertissime quod dixit Lucanus adstruit h'imprimis enim illam in nudis bustis habitantem depingit, & habitantem tumulos expulsi vmbri; tum addit, primum de nece hominum, deinde, &*

D
Grill. qu.
3. n. 27.
f. 93. n. 7.

g od. 17.

d. 9. 3. n.
6.

dein-

de instrumentis magicis, quæ dixi:

Viventes animas, & adhuc sua membra regentes

*Infodit busto, fati debentibus annos,
Mors inuita subit, peruersa funera pompa*

Retulit à tumulis: fugere cadauera lethum,

Fumantes iuuentum cineres ardenti:q, ossa

E medijs rapit illa rogis, ipsamque parentes,

Quam tenere facem, nigroque volantia fumo

Feralis fragmenta tori, vesteque fluentes

Colligit in cineres, & olentes membra saeuillas

(hæc è rogis mos rapere, addit mór quæ de sepulchris fumat)

Ast vbi seruantur saxis, quibus intus humor

Ducitur, & tracta durefcunt tabe medulla

Corpora: tunc omnes anidè desunt in artus,

Inmergitq, manus oculis, gaudetque gelatos,

Effodisse orbes, & sicca pallida rodit

Excrementa manus: laqueum, nodosque recentes (sic corrigo)

Ore suo rupit, pendentia corpora carpsit]

Abrastique cruces, percussa que viscera nimbis

Vulsit, & incoctas, admisso sole, medullas:

Insertum manibus chalybem, nigramque per artus

Stillanti tabis saniem, virusque coactum sustulit, & neruo morsus retinente pendit

(hæc de suspensiofis, sequitur de inhumatis)

A *Et quodcumque iacet, nuda tellure ca-*

dauer,

Ame feras volucresque sedet, nec carpere membra

Vult ferro manibusque suis, morsusque luporum

Expectat siccis raptura è faucibus artus.

(Efficaciora enim putabant, quæ sic feris erepta, quam quæ ipsemet maleficè defecuisse sed pergit deinde, quo pacto & viuos iugularit, & eorum abusa sanguine, & extis.)

Nec cessant à cade manus, si sanguine viuo

Est opus, erumpat iugulo qui primus aperto:

Nec refugit cades, viuum si sacra cruorem,

Extraque funerea poscunt trepidantia mensas:

(Addit etiam de prole exsecta seu abortiuo huiusmodi)

Vulnere si ventris: non qua natura vocabat

Extrahitur partus calidus ponendus in artu.

(Subdit, si opus habeat adolescentis, vel viri violenter necati anima, quam euocet, ipsam indiscriminatim, quos velit necare:)

D *Et quoties sauis opus est ac fortibus umbræ,*

Ipsa facit Manes hominum mors omni in vsu est.

Ille gena florem primauo corpore vulsit,

Ille comam laua morienti abscidit ephæbo.

(Nec parricidij expertem putes, nõ magis quam nostras striges: voluptas præcipua illi, seuire in proximos.

Sæpe etiam caris, cognato in funere, dira

Thessalis incubuit membris: atque oscula figens,

Truncantq; caput, comprehensq; dentibus
ora

Laxavit, siccoque haerentem gutture lin-
quam

Pramordens, gelidū infudit murmura
Arcanūq; nefas Stigas mandavit ad
vmbra.

Vides diligentissimum poetam, ni-
hil conatum prætermittere, qui mos
illi L. Apuleius, Miles libro secundo. in
eandem mentem: Nam nec mortuorum
quidem sepulcratauta dicitur. (à lamis)
sed & bustis rogi reliqua quedam, &
cadaverum præsegmina, ad exitibiles vi-
uentium fortunas pctuntur; & cantatrices
autem, in ipso momento choragij funebri,
perpeti celeritate, alienam sepulturam an-
teuertunt. Hūmen, addit alius, immo vero
istic, nec viuentibus vllū parcutur, & ne-
scio quis, simile passus, ore vndique omni-
fariam deformato, truncatus est.] En de
malefico hostili, quod de iisdem
Thessalis Lucanus dixerat. Narrat
deinde, quæ vera fuisse videtur admo-
dum probabile. Mox igitur ita scribit.
Infit Telephon. Pupillus ego Mileto pro-
f. Etus ad spectaculum Olympiū, cum hac
etiam loca provincia famigerabili adire
cuperem, peragratā tota Thessalia, fufis a-
uibus Larissam accessi, ac dum singula
pererrans, tenuato admodum viatico, pau-
pertati mea fomenta conquirō: conspicor
medio foro procerum quendam senem. in-
sistebat lapidem, claraque voce predicabat.
Si qui moriuum seruare vellet, de precio
diceretur, & an quempiam prætereuntium.
Quid hoc, inquam, comperio hincine
mortui solent auferere? Tace respondit
ille. nam oppido puer, & satū peregrinus
es, meritoque ignoras, Thessalia te consi-
stere, vbi saga mulieres ora moriuorum
passim demorsicant, eaque sunt illi artū
magica supplementa. Contra ego, & que-
ru, inquam, dic sodes, custodela ista fera-
lis? lam primum, respondit ille, perpetem

A noctem exime vigilandum est, exertis, &
& in conuersis oculis semper in cadauer in-
tentis, nec acies vsquam deuertenda, Immo
nec obliquanda quidem. Quippe eum de-
terrima versipelles, in quoduis animal ora
conuerso, latenter obrepant, ut ipsos et-
iam oculis solis & iustitia facile frustren-
tur. Nam & aues, & rursus canes, & mu-
res, imo vero etiam muscas induunt. (En
primum maleficium, ficta Metamo-
roph. & sic clancularius ingressus)

B Tunc diris cantaminibus somno custodes,
obruunt, (en secundum de malefico
somniafico, quod in hunc locum refer-
uaram) nec quisquam desinire potest,
quantas latebras nequissima mulieres,
pro libidine sua commiscuntur, si qui
(custodum) non integrum corpus mane
restituunt: quicquid inde decerptum dimi-
nutumque fuerit, id omne de facie sua de-
sectum sarcire.] Interponit postea narra-
tionem prolixissimā, & abs renoutra,
quare totam prætermitto. finis rei fuit
iste Telephron, mille denarijs condu-
ctus, subit custodelam dum vigilat; en
mustelam paruulam. In eum fixo in-
tendentem, fugat illam, sed somno
consopitur. interea saga prolectis ei-
us naribus, ac auribus vicariam in eo
lanienam exercent, & ceram in modū
prolectarum ei partium applicant ex-
amulsim, Quo ille postridie per cada-
uer loquax audito tentare aggressus,
inecta manu nasum prehendit, & manum
nasus sequitur: aures pertractat, amba de-
rum sic, pro mille nummulis, debilitatus,
in patriam redire non sustinuit, sed capillis
hinc inde laterum deiectis aurium vulnera
celauit, nasi vero dedecus limteolo prestim
agglutinato decenter obtexit.] Hunc fa-
ciunt illa Fabij declamat. 14. Facinus,
quod dicitur inquietare superos, sidera
diris agitare carminibus, tumulos, bu-
staque scrutari, & amputatis cadaueribus
ipsas in scelera armare manus cada-

uerum

uerum (explicui, cum de maleficio sō-
nifero disquirerē, caue pro, *spas*, re-
ponas *mpias*, corruppes, non castigabis.
Gnostici haretici, Zoroastis Magi dis-
ciplina imbuti, cuius & libros quosdam
in lucem ediderunt *b*, humanas ama-
bant *viscerationes*, vt vocat Iustinus
seu *canas Thestias*, vt vocant Athenago-
ras & Theophilus, seu *sacramentum in-
fanticidij & inde pabulum*, vt ait Tertul-
lianus: iniantem enim farre contectum
certatim confodiebant, sanguinem

In applicatis tancum extrinsecus ve-
nenis, frequentissime dāmon ipse dā-
num infert, & verius videtur contin-
gere in veneno, quo (vt refert Iuber-
tus medicus Aquitanus) si stipes inun-
gatur, equitem ipsum necesse perire.
Non credo id naturali vi veneni con-
tingere, quia non credo veneni vllius
actiuitatem esse tantam, vt per tot in-
volucra se diffundat. Nisi, quæ de Sty-
gis aqua traduntur, credibilia, omne
illam metallum penetrare, & sola con-
tineri a sinina vngula.

Equidem aures mihi putarem a si-
ninas enatas, si crederem. Grillandus
refert nonnulla *a*, fauentia iuberti di-
cto, sed & in illis concursum diaboli ex
pacto, non vim veneni, recognosco.
Inter hæc extrinseca, sunt ollarum de-
fossiones profundæ sub limine; quæ
certe naturalis vis non attingit effe-
ctum. Aliam maleficij hostilis speciem,
per arma malo imbuta carne, repe-
rio apud Meierum, his verbis, *Primum
omnium Aurelianum con xui fuisse omnem
regiam stirpem per scelus extinguere, atque
per artes Diabolicas & malificia ad regni
solium grassari. Tradidisse Ducem gladium,*

*pugionem & anulum suum cuidam mona-
cho apostata & socijs eius, vt ea dicarentur
diabolicis prestigijs, incantarentur que ad
malificia per illa perficienda monachum il-
lum in turre Mongeya, iuxta Ligniacum, su-
per flumen matronam, per artes suas euo-
casse duos ad se cacodamones, quibus gla-
dium, anulum, & pugionem, vt illis opera-
rentur tradidit. Ea instrumenta a caco-
damombus iniuriata, incantataque & red-
dit a monacho, atque per eum Aurelianensi.
Per ea instrumenta incantasse ac demen-
tasse germanum suum Carolum Regem, adeo
subtiliter, vt vix quisquam posset percipere.
Primam incantationem factam apud Belloa-
cum, quæ adeo erat virulenta, vt regi vn-
gues atque capilli deciderent. Alterum ma-
lificium in Ceromans, in quoranta erat
vis, vt nemo mortaliū iudicare posset, an
viveret Rex, nec ne. Iacibat enim al sē, vilo
sensu, & spiritu vni ali, quantum cerni posset.
At postquam ad se redire cepit, obsecro (in-
quit) auferte hunc gladium, qui mihi corpus
transfodit, idque mihi facit germen meum
Aurel. J.*

Suspitor duo quædam ad hoc ma-
leficium referenda quæ olim in civili
iure obseruauit sed suspitor, & de prio-
re vehementius: nempe de peculiari A-
rabum scelere, quod *Scopelismum* voca-
bant. Nam Arabes maleficis deditos
hoc se scimus, & olim fuisse docet Sene-
cæ, cum Medæam ex Arabia petentem
venena introducit. Et ingens ille terror
qui *σκοπελοισ* positis agrorum Dominis
etiam validis & potentibus incurieba-
tur, vix aliunde nasci potuit. Qua-
re suspitor causam, cur *σκοπελοισ* de-
prehensi, aut conuicti, mortis supplicio
adficerentur, fuisse: non quod sacrile-
gij quidquam in hoc crimine fuerit
(quo tamen Iac. Menochio visum, in o-
pere de arbitrijs Iudic.) Sed quod ma-
leficij crimen subsuerit: alioquin solæ
mortis minæ tam acriter punitæ non

sent, quantumvis frequenti crimine. & armata manu periculum, Domini aduertissent. considerent hoc iuris studiosi. cum legent *l. quaedam D. extraordi. crimin* cuius hæc sunt verba, *In prouincia Arabia σκωπελισμους* crimen appellant, cuius rei admissum tale est. plerique inimicorum solent prædium inimici σκωπελίζει id est lapides ponere, indicio futuros, si qui eum agrum coluisset, malo letho periturum esse insidiis eorum qui scopulos posuissent, quæ res tantum timorem habet, ut nemo ad eum agrum accedere audeat. crudeliter atem timens tum qui scopelismum fecerunt. hanc rem exsequi solent Præsides grauius, vsque ad poenam capitis. quia & ipsa res mortem comminatur. Sic Vlpianus. Pineda noster copioso in Iobum commentar. de hoc crimine interpretatur illud, *sed cum lapidibus regionum partem tuam. capit. 5. v. 23.* Eum lege mihi nondum liquet an de hoc crimine capiendum.

Suspicio mihi præterea est de maleficio, in crimine *sacculariorum*, de quo Iureconsultus ait, hoc nomine dictos, qui vetitæ artes exercentes in sacculos, partem subducunt, partem subtrahunt. I. *saccularij D. de extraordinar. crimin.* Nam arbitror, non quosuis sacculi seu crumena excitores vel subductores, *βαλαυτιτῶν*, sed eos qui vetitarum (hoc est magicarum) artium ad id subsidio vtuntur ita nuncupari; quales illi sunt, qui in Iulu ab Hispanis dicuntur, *carger el dado*. Nam ceteri crumenilegi simpliciter furibus sunt annumerandi: sicut & ille de quo Virgilius,

Et succus pecori & lac subducitur agni.

Et ille Plautinus, qui ait,

...Propino magum poculum: ille bibit,

Caput ponit, condormiscit, ego sibi subduco amulum.

Nec enim assentior Petro Gregorio

hæc duo ad *sacculariam* referenti *li. 37. Syntagmatis Iuris cap. 14. n. 7.* Licet etiam huc referre maleficium vetus Circi aurigariorum de quo D. Hier. in vita Hilarionis, *Auriga Gazensis in curru percussus à demone totus obrigit: ita ut nec manum agitare nec ceruicem posset reflectere.* Delatus ergo in lecto cum solam linguam moueret ad preces, audit: non prius posse sanari, quam crederet in Iesum, & se sponderet arti pristina renunciaturum: credidit, spondit, sanatus est. Arnobius etiam lib. 1. inter ceteros Magi effectus numerat, in curculis equos debilitare, incitare, tardare.

SECTIO III.

De abortu, difficili partu, lactis exsiccatione.

DE triplici hoc maleficio præter Crilland. q. 6. alij quoque sunt testes. Sic enim scribit Ioan. Nider. lib. vlt. Fornicarij, in oppido Boltingen, *Lausanensis diocesis*, quidam dictus Staldelein, grandis maleficus, captus per præstatum Petrum iudicem loci fitebatur se in certa domo, ubi vir & vxor simul manebant, per sua maleficia successisse in vtero vxoris præstatæ septem circiter infantes, ita ut semper abortum faceret, in femina annis multis necasse. Simile fecit in eadem domo omnibus pecoribus factis, quorum nullum vitium partum edidit in eisdem annis. Postea ex eiusdem confessione instrumentum maleficij, quod fuerit, ostendit his verbis, *subter lumen ostij domus se lacertam posuisse dixit, & si moueretur, secundum atem inhabitantibus restituendam prædixit: cum autem serpens ille quereretur sub limine, nec inueniretur, quia in puluerem fortassis redactus erat, puluerem sex terram de sub-*